

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης : 123/2015

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Β΄)**

Συνεδρίαση της 25^{ης} Μαΐου 2015

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Αλέξανδρος Καραγιάννης, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

Μέλη: Νικόλαος Μουδάτσος, Θεόδωρος Ψυχογιός, Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης, Δημήτριος Χανής, Αλέξανδρος Ροϊλός, Κυριακή Παρασκευοπούλου, Χριστίνα Διβάνη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής : Αλέξανδρος Σταυράκης, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το με αριθμ. πρωτ. Υ.Α.Π.Ε./ Φ.1/ 15/ οικ.145/ 4.1.2013 έγγραφο της Υπηρεσίας Εξυπηρέτησης Επενδυτών για Έργα Α.Π.Ε. Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ΥΠΕΚΑ, το οποίο υπογράφεται από τον Υφυπουργό ΠΕΚΑ.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται: **1)** Ποιές περιπτώσεις από τις παρακάτω είναι δυνατό να θεωρηθεί ότι οδηγούν σε καταστρατήγηση της διάταξης του άρθρου 4 παρ. 2 ν.3468/2006, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει:

A) Η μεταβολή του προσώπου του πλειοψηφούντος μετόχου ή της μετοχικής σύνθεσης ανώνυμης εταιρείας.

B) Η μεταβίβαση εταιρικών μεριδίων ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας, η οποία συνεπάγεται και αλλαγή της εταιρικής επωνυμίας και του προσώπου του διαχειριστή και γενικότερα η μεταβολή της εταιρικής σύνθεσης.

Γ) Η περαιτέρω μεταβίβαση μέρους ή συνόλου των μεριδίων ή μετοχών από το αρχικό προς όν η μεταβίβαση κεφαλαιουχικό νομικό πρόσωπο του άρθρου 4 παρ. 2 ν.3468/2006 σε νέο εταίρο ή μέτοχο.

Δ) Η μετατροπή ομόρρυθμης εταιρείας σε ανώνυμη εταιρεία ή η μετατροπή ετερόρρυθμης εταιρείας σε ανώνυμη εταιρεία ή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με την είσοδο νέων μελών και, ακολούθως, η μεταβίβαση του συνόλου των μετοχών ή εταιρικών μεριδίων στα νέα μέλη ενώ ο Α.Φ.Μ. παραμένει ίδιος.

Ε) Η απόσχιση κλάδου εταιρείας, όσον αφορά στις εταιρικές μορφές που προκύπτουν από αυτή.

ΣΤ) Η διάσπαση εταιρείας σε μία ή περισσότερες απορροφώσεις, του ίδιου νομικού τύπου.

Ζ) Η συγχώνευση εταιρειών με απορρόφηση ή σύσταση νέας ανώνυμης εταιρείας, στην οποία μέτοχοι είναι τα ίδια φυσικά πρόσωπα με τα πρόσωπα των συγχωνευόμενων εταιρειών.

2) A) Υπό ποιές προϋποθέσεις μπορεί ο Διαχειριστής του Συστήματος ή Δικτύου μεταφοράς ή διανομής ηλεκτρικής ενέργειας να χορηγεί τη συναίνεσή του για την εκχώρηση των χρηματικών απαιτήσεων των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α.: α) σε εταιρεία που ουσιαστικά χρηματοδοτεί την κατασκευή του σταθμού, β) σε εταιρεία που έχει σκοπό την κατασκευή φωτοβολταϊκών πάρκων, που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 3468/2006, ως προς τα οποία δεν είναι επιτρεπτή η μεταβίβαση πριν από την έναρξη λειτουργίας τους κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 του εν λόγω άρθρου 4 ν.3468/2006.

B) Ποιά είναι η διάρκεια της εκχώρησης στις περιπτώσεις της ανωτέρω παραγράφου. Σε περίπτωση που συμφωνηθεί εκχώρηση των απαιτήσεων για είκοσι έτη, χρονικό διάστημα που ισοδυναμεί με τη διάρκεια σύμβασης πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, ερωτάται εάν η εν λόγω συμφωνία συνιστά «έμμεση» και, κατ'ακολουθία, μη επιτρεπτή μεταβίβαση της παραγράφου 2 του άρθρου 4 ν.3468/2006.

Γ) Εάν επιτρέπεται ή όχι εκχώρηση, και υπό ποιές προϋποθέσεις, απαιτήσεων παραγωγού σε ιδιώτη, όσον αφορά στις απαιτήσεις κυρίου φωτοβολταϊκού συστήματος, που έχει ενταχθεί στο «Ειδικό

Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ιδίως σε δώματα και στέγες κτιρίων» κατ' εφαρμογή της με αριθμ. πρωτ. 12323/ΓΓ175/4.6.2009 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1079), όπως ισχύει, λαμβάνοντας υπόψη ότι στο υπόδειγμα σύμβασης συμφηφισμού, που έχει περιληφθεί στην εν λόγω κοινή υπουργική απόφαση, δεν προβλέπεται δυνατότητα εκχώρησης.

Επί των ως άνω ερωτημάτων, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Β') γνωμοδότησε ως εξής:

I. 1. Στο ν.3468/2006 «Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και λοιπές διατάξεις» (Α' 129/27.6.2006), όπως ισχύει σήμερα, ορίζονται, πλην άλλων, τα εξής:

«Κεφάλαιο Β'. Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Άρθρο 3. Άδεια Παραγωγής.

1. Η άδεια για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. χορηγείται με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) με βάση τα παρακάτω κριτήρια: α) Της εθνικής ασφάλειας. β)... γ)... δ)... ε)... στ)... ζ) Της δυνατότητας του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων του να υλοποιήσει το έργο με βάση την επιστημονική και τεχνική επάρκειά του και της δυνατότητας εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης από ίδια κεφάλαια ή τραπεζική χρηματοδότηση έργου ή κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών ή συνδυασμό αυτών. η) Της διασφάλισης παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και προστασίας των πελατών. θ)... ι)...

2. ...

3. Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία: α) τον κάτοχο της, παραγωγό ή αυτοπαραγωγό, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, β)... γ)... δ)... ε)... στ) το ή τα πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, που εξασφαλίζουν τη χρηματοδότηση του έργου, τα οποία μπορεί να είναι διαφορετικά από τον κάτοχο της άδειας ή τους μετόχους του και έχουν αξιολογηθεί από τη Ρ.Α.Ε. κατά το κριτήριο (ζ) της παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

4. ...

5. ...

6. Ο κάτοχος άδειας παραγωγής μπορεί, μετά από σχετική απόφαση της Ρ.Α.Ε., να μεταβιβάζει την άδειά του σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα,

εφόσον πληρούνται τα κριτήρια που ορίζονται στις περιπτώσεις α', ζ' και η' της παραγράφου 1.

7.
8.
9.
10.
11.
12.».

«Άρθρο 4. Εξαιρέσεις από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής.

1. Εξαιρούνται από την υποχρέωση να λάβουν άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή άλλη διαπιστωτική απόφαση φυσικά ή νομικά πρόσωπα που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από τις εξής κατηγορίες εγκαταστάσεων Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α.: α)..., β)..., γ) φωτοβολταϊκούς ή ηλιοθερμικούς σταθμούς με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη ή ίση του ενός (1) MWp, δ)..., ε)..., στ)..., ζ)... και η)... .

2. Οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. της παραγράφου 1 δεν επιτρέπεται να μεταβιβάζονται πριν από την έναρξη της λειτουργίας τους. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η μεταβίβασή τους σε νομικά πρόσωπα, εφόσον το εταιρικό κεφάλαιο της εταιρείας προς την οποία γίνεται η μεταβίβαση κατέχεται εξ ολοκλήρου από το μεταβιβάζον φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

3.

4.

5. α)... .β)... . γ)... .δ)... αα)... ,ββ)... ,γγ)... ,δδ)... ,εε)... .ε)... .στ)... αα)... . ββ)... . γγ)... .δδ)... .».

«Άρθρο 12. Σύμβαση Πώλησης.

1.

2. Η Σύμβαση Πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ισχύει για είκοσι (20) έτη και μπορεί να παρατείνεται, σύμφωνα με τους όρους της άδειας αυτής, μετά από έγγραφη συμφωνία των μερών, εφόσον ισχύει η σχετική άδεια παραγωγής.

3. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μετά από εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή και γνώμη της Ρ.Α.Ε., καθορίζονται ο τύπος, το περιεχόμενο και η διαδικασία κατάρτισης των συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια.».

2. Στην υπ' αριθμ. **Α.Υ./Φ1/οικ.17149/2010** Απόφαση της Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής «*Τύπος και*

περιεχόμενο συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται με χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και μέσω Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης στο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο και στο Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νήσων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 3 του Ν. 3468/2006, όπως ισχύει, πλην ηλιοθερμικών και υβριδικών σταθμών» (Β' 1497/6.9.2010), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 12 παρ. 3 ν.3468/2006, ορίζονται, πλην άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 1. Καθορισμός τύπου και περιεχομένου συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας στο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο. ...
 Η εν λόγω σύμβαση συνάπτεται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

«ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Στον Πειραιά, σήμερα

ΜΕΤΑΞΥ

Της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α.Ε. και το διακριτικό τίτλο Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., με την ιδιότητά της ως Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (εφεξής Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε.), ... αφενός

ΚΑΙ

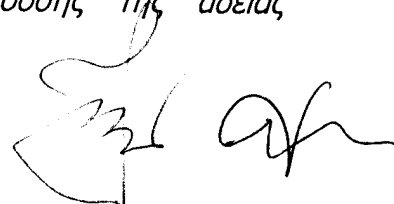
Της με την επωνυμία "....." και το διακριτικό τίτλο "....." (που στο εξής και χάριν συντομίας θα καλείται "Παραγωγός"), αφετέρου συμφωνήθηκαν, συνομολογήθηκαν και έγιναν αμοιβαία αποδεκτά τα ακόλουθα:

Άρθρο πρώτο. Αντικείμενο της Σύμβασης.

1. Ο Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε. συμφωνεί και αναλαμβάνει την υποχρέωση να αγοράζει από τον Παραγωγό ηλεκτρική ενέργεια σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων που παρατίθενται στο προοίμιο της παρούσας, τη λοιπή νομοθεσία που διέπει την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και τους όρους της παρούσας Σύμβασης και ο Παραγωγός σύμφωνα με τις ίδιες άνω διατάξεις και όρους συμφωνεί και αναλαμβάνει την υποχρέωση να πωλεί στον Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ηλεκτρική ενέργεια, η οποία θα παράγεται από σταθμό του Παραγωγού που είναι εγκατεστημένος στη θέση... .

2.

3. Επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου πέμπτου της παρούσας, ως ημερομηνία έναρξης πώλησης της παραγόμενης από το σταθμό του παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα σύμβαση, συμφωνείται η ημερομηνία έκδοσης της άδειας λειτουργίας του σταθμού του Παραγωγού.».

«Άρθρο δέκατο όγδοο. Εκχώρηση.

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2 δεν επιτρέπεται η από τον Παραγωγό οποιαδήποτε εκχώρηση και μεταβίβαση δικαιωμάτων, εν όλω ή εν μέρει, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και τη σχετική ενημέρωση του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και της Ρ.Α.Ε.. Η παράβαση του παρόντος άρθρου θεμελιώνει δικαίωμα καταγγελίας της παρούσας σύμβασης και διακοπή της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από τον Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε..

2. Επιτρέπεται η εκχώρηση και μεταβίβαση των χρηματικών απαιτήσεων του Παραγωγού που απορρέουν από την παρούσα σύμβαση: α) προς μία ή περισσότερες Τράπεζες πρώτης τάξεως Ελληνικές ή της αλλοδαπής, νομίμως εγκατεστημένες και λειτουργούσες σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και προς μία ή περισσότερες εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), που θα χρηματοδοτήσουν την κατασκευή και λειτουργία του σταθμού. Στην περίπτωση αυτή η πράξη εκχώρησης και μεταβίβασης κοινοποιείται στον Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε., την Αρχή έκδοσης της άδειας εγκατάστασης (ή επέκτασης) και την Ρ.Α.Ε. και β) προς οποιαδήποτε συνδεδεμένη με τον Παραγωγό εταιρεία κατά την έννοια του άρθρου 42ε του Κ.Ν. 2190/1920 που σκοπό έχει την κατασκευή και λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, με την προϋπόθεση της γνωστοποίησης της γενομένης υποκατάστασης, στον Διαχειριστή του Συστήματος, την Αρχή έκδοσης της άδειας εγκατάστασης (ή επέκτασης) και την Ρ.Α.Ε..

Πράξη εκχώρησης και μεταβίβασης που διενεργείται κατά τρόπο διάφορο που προβλέπεται ανωτέρω είναι απολύτως άκυρη και δεν παράγει έννομα αποτελέσματα έναντι του Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε., του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, της Αρχής έκδοσης της άδειας εγκατάστασης (ή επέκτασης) και της Ρ.Α.Ε..

3. Στην περίπτωση της εκχώρησης και μεταβίβασης σύμφωνα με τα ανωτέρω, ισχύουν οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα περί εκχωρήσεως, άρθρα 455 επόμενα, για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του εκχωρητή, του εκδοχέα και του οφειλέτη.

4.

5.

6.».

«Οι συμβαλλόμενοι

Για τον

*Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος
Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.*

Για τ.....».

3. Στην υπ' αριθμ. **12323/ΓΓ175/2009 ΚΑ** των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «*Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ιδίως σε δώματα και στέγες κτιρίων*» (Β' 1079/4.6.2009), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 14 παρ. 1 ν.3468/2006, ορίζονται, πλην άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 1: Σκοπός - Πεδίο Εφαρμογής.

1. Καταρτίζεται Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων μέχρι 10 kWp, εφεξής Πρόγραμμα, σε κτιριακές εγκαταστάσεις, που χρησιμοποιούνται για κατοικία ή στέγαση πολύ μικρών επιχειρήσεων με διάρκεια έως 31.12.2019.

2. Το πρόγραμμα αφορά σε σταθερά φωτοβολταϊκά συστήματα για παραγωγή ενέργειας που εγχέεται στο Δίκτυο Χαμηλής Τάσης, τα οποία εγκαθίστανται στο δώμα ή τη στέγη νομίμως υφιστάμενου κτιρίου, όπως αυτό ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 23 του ν. 4067/2012, σε στέγαστρα, στις όψεις και την κύρια όψη του κτιρίου και σε χώρους βοηθητικής χρήσης, όπως αποθήκες και χώροι στάθμευσης, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 του ν.4067/2012, καθώς και σε σκίαστρα.

3.

4. Δικαίωμα ένταξης στο Πρόγραμμα έχουν φυσικά πρόσωπα μη επιτηδευματίες και φυσικά ή νομικά πρόσωπα επιτηδευματίες που κατατάσσονται στις πολύ μικρές επιχειρήσεις, τα οποία έχουν την πλήρη κυριότητα ή την επικαρπία ή την ψιλή κυριότητα υπό την απαραίτητη προϋπόθεση συναίνεσης του επικαρπωτή του χώρου στον οποίο εγκαθίσταται το φωτοβολταϊκό σύστημα, και τα οποία χρησιμοποιούν το κτίριο ως κατοικία τους ή ως στέγαση της δραστηριότητάς τους, αντίστοιχα. Οι συμβάσεις σύνδεσης και συμψηφισμού συνάπτονται με τον διαχειριστή του κτιρίου, που θεωρείται για την εφαρμογή της παρούσας κύριος του φωτοβολταϊκού συστήματος.

5. Στην περίπτωση φωτοβολταϊκού συστήματος σε κοινόχρηστο ή κοινόκτητο χώρο κτιρίου, επιτρέπεται η εγκατάσταση ενός και μόνο συστήματος. Δικαίωμα ένταξης στο Πρόγραμμα έχουν οι κύριοι οριζόντιων ιδιοκτησιών εκπροσωπούμενοι από το διαχειριστή ή ένας εκ των κυρίων των οριζόντιων ιδιοκτησιών μετά από παραχώρηση της χρήσης του κοινόχρηστου ή κοινόκτητου χώρου από τους λοιπούς συνιδιοκτήτες. Προϋπόθεση αποτελεί η συμφωνία του συνόλου των συνιδιοκτητών... .

6. Επιτρέπεται η παραχώρηση χρήσης χώρου για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος, μετά από έγγραφη συμφωνία του κυρίου του χώρου αυτού, σε κύριο οριζόντιας ιδιοκτησίας του κτιρίου όπου βρίσκεται ο χώρος.».

«Άρθρο 3: Συμβάσεις. 1. Η Σύμβαση Συμψηφισμού για φωτοβολταϊκό σύστημα (εφεξής Σύμβαση Συμψηφισμού) συνάπτεται μεταξύ κυρίου του φωτοβολταϊκού και ΔΕΗ Α.Ε. ή άλλου προμηθευτή που ηλεκτροδοτεί τις καταναλώσεις του στο κτίριο όπου εγκαθίσταται το φωτοβολταϊκό σύστημα, για είκοσι πέντε (25) έτη, με έναρξη ισχύος την ημερομηνία ενεργοποίησης της σύνδεσης του φωτοβολταϊκού συστήματος. ...».

«Άρθρο 7. Λοιπές Διατάξεις. 1. 2. 3. Επισυνάπτεται Παράρτημα το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.».

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΣΥΜΒΑΣΗ ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΥ

Στ.... σήμερα....,

ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΑΤΩΘΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

Αφενός της εταιρείας με την επωνυμία

...., η οποία είναι Κάτοχος Άδειας Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (εφεξής προμηθευτής),

ΚΑΙ

Αφετέρου τ.... (εφεξής "κύριος του φωτοβολταϊκού"),

Προοίμιο:

α)...., η) την από.... Σύμβαση Σύνδεσης με το Δίκτυο Χαμηλής Τάσης για το φωτοβολταϊκό σύστημα που έχει εγκατασταθεί στο κτίριο που βρίσκεται στην οδό.... του Δήμου /Κοινότητας.... του Νομού....,

θ) την από.... Σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ των ως άνω συμβαλλόμενων μερών για το ακίνητο που βρίσκεται στην οδό.... του Δήμου/Κοινότητας.... του Νομού....,

συμφωνήθηκαν, συνομολογήθηκαν και έγιναν αμοιβαία αποδεκτά τα ακόλουθα:

Άρθρο 1. Αντικείμενο.

1. Ο προμηθευτής αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει σύμφωνα με τους όρους της παρούσας σύμβασης στον κύριο του φωτοβολταϊκού το αντίτιμο της ηλεκτρικής ενέργειας που ο τελευταίος διοχετεύει στο Δίκτυο Χαμηλής Τάσης, η οποία θα παράγεται από το φωτοβολταϊκό σύστημα ισχύος... kW, που είναι εγκατεστημένο στο κτίριο επί της οδού.... του Δήμου (ή της Κοινότητας).... του Νομού.... . Η υποχρέωση αυτή αναλαμβάνεται από τον Προμηθευτή στο πλαίσιο συμψηφισμού με οφειλές του Κυρίου του φωτοβολταϊκού που προκύπτουν με βάση τη μεταξύ των μερών σύμβαση προμήθειας (σημείο θ' του προοιμίου).

2.

3.».

«Άρθρο 2. Συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο.».

«Άρθρο 3 [όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 8 της ΥΑ Α.Υ./Φ1/οικ.18513/2010 (Β' 1557/22.9.2010)]. Προγραμματισμός λειτουργίας και φόρτισης.».

«Άρθρο 4. Διάρκεια Σύμβασης.

1.

2.

3. Τυχόν λύση της σύμβασης προμήθειας του σημείου θ' του προοιμίου της παρούσας επιφέρει αυτοδικαίως και λύση της παρούσας σύμβασης.».

«Άρθρο 5. Τιμολόγηση.».

«Άρθρο 6. Μετρήσεις.».

«Άρθρο 7. Δικαίωμα πρόσβασης στις εγκαταστάσεις του φωτοβολταϊκού συστήματος.».

«Άρθρο 8. Λογαριασμοί και πληρωμές.».

«Άρθρο 9. Ανωτέρα βία.».

«Άρθρο 10. Υποχρεώσεις του κυρίου του φωτοβολταϊκού συστήματος.

Ο κύριος του φωτοβολταϊκού οφείλει να: 1. Έχει συνάψει και να διατηρεί τη σύμβαση σύνδεσης που αναφέρεται στο σημείο η' και τη σύμβαση προμήθειας που αναφέρεται στο σημείο θ' του προοιμίου της παρούσας στο όνομά του. 2. 3. 4. 5.».

«Άρθρο 11. Λύση σύμβασης.».

«Άρθρο 12. Επίλυση Διαφορών – Δωσιδικία.».

«Άρθρο 13. Γνωστοποιήσεις και Επικοινωνία.».

«Άρθρο 14. Εφαρμοστέο Δίκαιο.».

«Άρθρο 15. Ερμηνευτικές διατάξεις.».

«Άρθρο 16. Κοινοποιήσεις.».

«Οι συμβαλλόμενοι

Για τον
Προμηθευτή

Για τον κύριο του
φωτοβολταϊκού συστήματος»

4. Στον Αστικό Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164) ορίζονται, πλην άλλων, τα εξής:

Άρθρο 236: «Αν για να είναι έγκυρη μία δικαιοπραξία χρειάζεται η συγκατάθεση τρίτου (συναίνεση), αυτή παρέχεται με δήλωση προς το ένα ή το άλλο μέρος και, εφόσον ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, δεν είναι ανάγκη να γίνει με τον τύπο που απαιτείται για τη δικαιοπραξία.».

Άρθρο 455: «Ο δανειστής μπορεί με σύμβαση να μεταβιβάσει σε άλλον την απαίτησή του χωρίς τη συναίνεση του οφειλέτη (εκχώρηση).».

Άρθρο 465: «Απαίτηση η οποία λόγω της φύσης της παροχής συνδέεται στενά με το πρόσωπο του δανειστή, είναι ανεκχώρητη.».

II. 1. Επί του ερωτήματος υπό στοιχείο 1 και των υποερωτημάτων Α) έως και Ζ) αυτού:

Από τις διατάξεις των άρθρων 1, 2 (παρ.1, περ. γ') και 6 (παρ. 2 περ. γ' και παρ. 6) του ν. 3086/2002 «Οργανισμός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους...» (Α' 324) προκύπτει ότι το Ν.Σ.Κ. γνωμοδοτεί επί αρμοδίως υποβαλλομένων ερωτημάτων της Διοίκησης, τα οποία, «... πρέπει να διαλαμβάνουν πλήρη εξιστόρηση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και προσδιορισμό των προβληματισμών της, για την έννοια και το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, των οποίων ζητείται η ερμηνεία από το Ν.Σ.Κ., προκειμένου να τις εφαρμόσει στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της...» (άρθρο 6 παρ. 6). Κατά την έννοια της προπαρατεθείσας διάταξης, στο έγγραφο της ερωτώσης υπηρεσίας πρέπει να παρατίθενται επαρκώς και ορισμένως τα πραγματικά περιστατικά συγκεκριμένης υπόθεσης, να προσδιορίζεται με σαφήνεια ο προβληματισμός της διοίκησης για την έννοια και το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με την υπόθεση που την απασχολεί και τούτο προκειμένου να εφαρμόσει την εκδοθησόμενη γνωμοδότηση στο πλαίσιο άσκησης αρμοδιότητάς της για την αντιμετώπιση πραγματικών καταστάσεων. Επομένως, δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της ως άνω διάταξης και, κατ' επέκταση, δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο γνωμοδότησης του ΝΣΚ νομικοί προβληματισμοί της διοίκησης που δεν απορρέουν από το πραγματικό συγκεκριμένης υπόθεσης που απασχολεί τη διοίκηση (πρβλ. ΣτΕ 831/2010, ΝΣΚ 57/2005, 62/2007, 104/2013, 432/2013).

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, τα υπό στοιχεία Α έως και Ζ περιπτωσιολογικά υποερωτήματα του πρώτου ερωτήματος τίθενται χωρίς παράθεση πραγματικού συγκεκριμένης υπόθεσης που απασχολεί τη διοίκηση, προκειμένου να ασκήσει κάποια αρμοδιότητά της και άγουν σε, εκφεύγουσα της γνωμοδοτικής αρμοδιότητας του Ν.Σ.Κ., θεωρητική πραγμάτευσή τους και, μάλιστα, καλύπτουσα μεγάλο μέρος του δικαίου των εμπορικών εταιρειών.

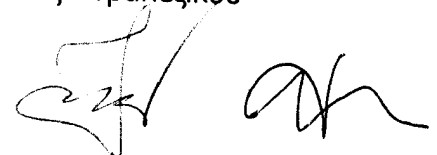
Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β' Τμήμα) απέχει της έκδοσης γνωμοδότησης επί των ως άνω υποερωτημάτων, λόγω μη συνδρομής των κατά νόμο προϋποθέσεων.

2. Επί του ερωτήματος υπό στοιχείο 2 και των υποερωτημάτων Α) έως και Γ) αυτού:

Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, συνάγονται τα ακόλουθα:

Α. Η προηγούμενη οποιασδήποτε εκχώρησης-μεταβίβασης δικαιωμάτων έγγραφη συναίνεση του εκάστοτε Διαχειριστή Συστήματος ή Δικτύου μεταφοράς ή διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, μη αποτελούσα όρο του ενεργού της εκχώρησης, χορηγείται στο πλαίσιο σχετικής διακριτικής ευχέρειας με κριτήρια σκοπιμότητας που αποβλέπουν στην ορθή και αποτελεσματική, προς βέλτιστη εξυπηρέτηση των παραγωγών-εκχωρητών, των εκδοχέων, του διαχειριστή, των καταναλωτών και, πρωτίστως, του δημοσίου συμφέροντος, λειτουργία της σύμβασης πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας και του Συστήματος στο οποίο η εκτέλεσή της εντάσσεται. Γι' αυτόν, ακριβώς, τον λόγο και ο κανονιστικός νομοθέτης δεν προέβλεψε κριτήρια και προϋποθέσεις, υπό τις οποίες ο Διαχειριστής θα συναινεί στην εκχώρηση-μεταβίβαση των δικαιωμάτων του παραγωγού, δεδομένου ότι και, κατά την γενική ρύθμιση του Αστικού Κώδικα (άρθρο 236), δεν προβλέπονται προϋποθέσεις για την παροχή της συναίνεσης. Εναπόκειται, συνεπώς, στην ουσιαστική κρίση του Διαχειριστή, και σε αιτιολογημένη άσκηση της ευχέρειάς του (πρβλ. ΝΣΚ 409/1997), να σταθμίζει, ανάλογα με τις συνθήκες της κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης, τους παράγοντες και τα δεδομένα που είναι, κάθε φορά, ληπτέα υπόψη, τεχνικώς, οικονομικώς και δεοντολογικώς. Τα κριτήρια αυτά δεν κατηγοριοποιούνται νομικώς. Στο πλαίσιο της ως άνω διακριτικής του ευχέρειας, ο Διαχειριστής εκτιμά οποιαδήποτε παράμετρο της εκχώρησης, όπως και τη χρονική της διάρκεια, η οποία δεν αποτελεί συστατικό στοιχείο της σύμβασης εκχώρησης, καθώς και κάθε άλλη προϋπόθεση επιτρεπτού αυτής. Περιπτώσιολογική συγκέντρωση, καταγραφή και απαρίθμηση των προϋποθέσεων αυτών, γενικά, εκφεύγει της γνωμοδοτικής αρμοδιότητας του Ν.Σ.Κ.. Οίκοθεν νοείται ότι η διακριτική αυτή ευχέρεια του Διαχειριστή υπόκειται, ως προς τα ακραία όρια άσκησής της, στον έλεγχο του αρμόδιου δικαστηρίου.

Ειδικά, όμως, για την περίπτωση που εκδοχέας των χρηματικών απαιτήσεων των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας είναι εταιρεία που ουσιαστικά χρηματοδοτεί την κατασκευή του σταθμού, τότε, ο οφειλέτης Διαχειριστής θα πρέπει να θέσει ως προϋπόθεση της συναίνεσής του την αξιολόγηση του κριτηρίου ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 ν. 3468/2006, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, σύμφωνα με τα ειδικότερα διαλαμβανόμενα στα Κεφάλαια Γ και Δ του άρθρου μόνου της Απόφασης Ρ.Α.Ε. υπ' αριθμ. 1179Β/2010 (Β' 1271/6.8.2010), λαμβάνοντας ως δεδομένο ότι ο αμέσως παραπάνω κανονιστικός νομοθέτης αναγνωρίζει την, εκτός τραπεζικού

συστήματος, χρηματοδότηση από τρίτους, αυτοτελώς ή σε συνδυασμό με άλλες πηγές, καθώς και την παρουσία τρίτων χρηματοδοτών ως συμμετεχόντων στο επενδυτικό σχήμα που έχει υποβάλει αίτηση χορήγησης άδειας παραγωγής.

Β. Η Σύμβαση Συμψηφισμού για φωτοβολταϊκό σύστημα συνάπτεται μεταξύ του κυρίου αυτού και της Δ.Ε.Η. Α.Ε. ή άλλου προμηθευτή που ηλεκτροδοτεί τις καταναλώσεις του στο κτίριο όπου εγκαθίσταται το φωτοβολταϊκό σύστημα. Ο προμηθευτής αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, στον κύριο του φωτοβολταϊκού το αντίτιμο της ηλεκτρικής ενέργειας που ο τελευταίος παράγει και διοχετεύει στο Δίκτυο Χαμηλής Τάσης. Η υποχρέωση αυτή αναλαμβάνεται από τον προμηθευτή στο πλαίσιο συμψηφισμού με οφειλές του κυρίου του φωτοβολταϊκού που προκύπτουν με βάση τη μεταξύ των μερών σύμβαση προμήθειας.

Από το περιεχόμενο της παραπάνω ρύθμισης συνάγεται ότι η Σύμβαση δεν μπορεί να εκτελεσθεί εάν δεν έχει προηγουμένως συναφθεί σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικού ρεύματος από την οποία γεννώνται απαιτήσεις του προμηθευτή κατά του κυρίου του φωτοβολταϊκού συστήματος, υποκείμενες σε συμψηφισμό με τις απαιτήσεις του κυρίου του φωτοβολταϊκού συστήματος έναντι του προμηθευτή από το αντίτιμο της ηλεκτρικής ενέργειας που ο πρώτος παράγει από το φωτοβολταϊκό σύστημα και διοχετεύει στο Δίκτυο. Υπάρχει, επομένως, στενός σύνδεσμος των συμψηφιζόμενων απαιτήσεων με το πρόσωπο του κυρίου του φωτοβολταϊκού συστήματος που υποχρεωτικά πρέπει να είναι το ίδιο που έχει συνάψει τη σύμβαση προμήθειας (βλ. άρθρο 4 παρ. 3 της Σύμβασης Συμψηφισμού, κατά το οποίο τυχόν λύση της σύμβασης προμήθειας επιφέρει αυτοδίκαια και λύση της σύμβασης συμψηφισμού, επίσης, άρθρο 10 παρ. 1 της Σύμβασης Συμψηφισμού, κατά το οποίο η σύμβαση σύνδεσης που αναφέρεται στο σημείο η' και η σύμβαση προμήθειας που αναφέρεται στο σημείο θ' του προοιμίου πρέπει να διατηρούνται στο όνομα του κυρίου του φωτοβολταϊκού συστήματος).

Η διάταξη του άρθρου 465 ΑΚ καθιερώνει το ανεκχώρητο της απαίτησης, εάν, λόγω της φύσης της παροχής, υπάρχει στενή σύνδεση αυτής με το πρόσωπο του δανειστή κατά τέτοιο τρόπο ώστε, αν η παροχή αποχωριζόταν από το πρόσωπο του δανειστή και μεταβιβαζόταν σε άλλον, τότε θα έχανε την ταυτότητά της και θα γινόταν διαφορετική από εκείνη που ο οφειλέτης έχει υποχρέωση να εκτελέσει.

Στο υπόδειγμα της σύμβασης συμψηφισμού, που έχει περιληφθεί στην κοινή υπουργική απόφαση με αριθμ. πρωτ. 12323/ΓΓ175/4.6.2009 «Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ιδίως σε δώματα και στέγες κτιρίων» (Β' 1079/4.6.2009)

όπως ισχύει, δεν προβλέπεται δυνατότητα εκχώρησης. Κατά συνέπεια, η εκχώρηση των απαιτήσεων του Παραγωγού σε ιδιώτη δεν μπορεί να θεωρηθεί επιτρεπτή, λόγω του προσωποπαγούς χαρακτήρα των σε αυτή (σύμβαση συμφηφισμού) προβλεπόμενων ενοχών.

III. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, **1)** το τεθέν πρώτο ερώτημα υποβάλλεται χωρίς τήρηση των, προβλεπόμενων στη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 6 ν. 3086/2002, προϋποθέσεων παραδεκτού.

2) Στο δεύτερο ερώτημα αρμόζει η απάντηση ότι: Α) Ο Διαχειριστής Συστήματος ή Δικτύου μεταφοράς ή διανομής ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να χορηγεί τη συναίνεσή του για την εκχώρηση των χρηματικών απαιτήσεων των παραγωγών, εξετάζοντας, κατ' ελεύθερη (πλην όμως αιτιολογημένη) και ουσιαστική κρίση, ανάλογα με τις συνθήκες της κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης, κριτήρια σκοπιμότητας που αποβλέπουν στην ορθή και αποτελεσματική λειτουργία της σύμβασης πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας και του Συστήματος στο οποίο η εκτέλεσή της εντάσσεται, για τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των παραγωγών-εκχωρητών, εκδοχέων, Διαχειριστή, καταναλωτών και, πρωτίστως, του δημοσίου συμφέροντος.

Β) Το αυτό ισχύει και για τη διάρκεια της εκχώρησης, η οποία μπορεί, κατ' αρχήν, να συμφωνηθεί για χρονικό διάστημα που ισοδυναμεί με τη διάρκεια σύμβασης πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, ή τη διάρκεια σύμβασης χρηματοδότησης, ως όρος, όμως, μεταξύ των άλλων, της εκχώρησης, υπόκειται στον ουσιαστικό, κατά περίπτωση, έλεγχο σκοπιμότητας του Διαχειριστή, με τα αυτά κριτήρια υπό τα οποία χορηγείται η συναίνεση, κατά τα προεκτεθέντα.

Γ) Δεν επιτρέπεται η εκχώρηση απαιτήσεων παραγωγού σε ιδιώτη, όσον αφορά στις απαιτήσεις κυρίου φωτοβολταϊκού, που έχει ενταχθεί στο «Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ιδίως σε δώματα και στέγες κτιρίων», λόγω της προσωποπαγούς φύσης των, στη σχετικά συναπτόμενη Σύμβαση Συμφηφισμού, προβλεπόμενων ενοχών.

Θεωρήθηκε

Αθήνα, 30 Ιουνίου 2015

Ο Πρόεδρος

Αλέξανδρος Καραγιάννης
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Ο Εισηγητής

Αλέξανδρος Σταυράκης
Πάρεδρος ΝΣΚ